

Streszczenie sprawozdania rocznego za 2025 r.

W 2025 r. EUNB funkcjonował w otoczeniu charakteryzującym się łagodzeniem warunków finansowych, utrzymującymi się napięciami geopolitycznymi i przyspieszającymi zmianami technologicznymi. W tym kontekście Urząd za główny punkt swojego programu obrał uproszczenie: usprawnienie regulacji, sprawozdawczości, wykorzystania danych i procesów wewnętrznych przy jednoczesnym przejściu od skupiania się głównie na tworzeniu regulacji do bardziej praktycznych nadzoru i kontroli, zwłaszcza w ramach nowych rozporządzeń DORA i MiCA.

Banki w UE/EOG przez cały rok wykazywały odporność. Silne pozycje kapitałowa i płynnościowa, solidna rentowność oraz stabilizacja rynku pracy i rynku nieruchomości wspierały ogólną jakość aktywów. Ogólnounijny test warunków skrajnych z 2025 r. potwierdził, że banki utrzymają współczynniki kapitałowe powyżej wymogów minimalnych nawet w bardzo niekorzystnym scenariuszu. Jednocześnie EUNB zwrócił uwagę na utrzymujące się słabości, w tym presję na rynku nieruchomości komercyjnych, ryzyko geopolityczne i nasilające się zagrożenia cyberbezpieczeństwa, które wynikają z szybkiej cyfryzacji usług finansowych i rosnącej zależności od kluczowych dostawców zewnętrznych.

Aby wesprzeć ogólnounijne starania na rzecz uproszczenia, poczyniono znaczne postępy w upraszczaniu jednolitego zbioru przepisów UE i zwiększaniu jego roli. Opierając się na swoim sprawozdaniu na temat skuteczności ram regulacyjnych i nadzorczych, EUNB wdrożył kluczowe elementy pakietu Bazylea III, poczynił postępy w pracach nad ryzykiem kredytowym, rynkowym i operacyjnym oraz ponownie określił terminy ujawniania informacji z zakresu ESG. Zasada proporcjonalności została jeszcze bardziej dopracowana, złagodzone bowiem wymogi wobec małych i niezłożonych instytucji oraz dostosowano plany w kilku obszarach, tak aby uwzględnić zmiany legislacyjne i program uproszczeń. Ponadto Urząd nadal wspierał decydentów w zakresie nowych ram prawnych, w tym zmienionych dyrektywy i rozporządzenia w sprawie usług płatniczych, rozporządzenia w sprawie rozrachunku papierów wartościowych i centralnych depozytów papierów wartościowych oraz pakietu sekurytyzacyjnego, dbając o to, by rozwiązania regulacyjne pozostawały spójne, skuteczne i praktyczne.

W 2025 r. odnotowano znaczne postępy w modernizacji unijnej infrastruktury danych. Uruchomienie centrum danych w ramach trzeciego filaru pozwoliło na scentralizowanie ujawniania informacji ostrożnościowych dotyczących setek banków oraz zwiększyło przejrzystość dla organów nadzoru, rynków i opinii publicznej. Jednocześnie w ramach europejskiego portalu dostępu do danych (ang. *European Data Access Portal*, EDAP) rozszerzono wspólne zbiory danych i narzędzia analityczne, dzięki czemu wzmocniono szerszą strategię EUNB w zakresie danych. Urząd przyczynił się również do rozwoju analiz ESG: opublikował swoją pierwszą tabelę wskaźników ryzyka ESG i poczynił postępy w opracowaniu cyklicznego testu warunków skrajnych dotyczącego klimatu, tak aby zapewnić uwzględnianie ryzyka związanego z klimatem i ryzyka środowiskowego w oczekiwaniach nadzorczych.

W związku z rozporządzeniami DORA i MiCA Urząd zdecydowanie wkroczył w swoją nową rolę nadzorczą. Po terminowym opracowaniu wszystkich standardów technicznych w ramach rozporządzeń DORA i MiCA EUNB i pozostałe europejskie organy nadzoru ustanowiły struktury zarządzania, metodyki, systemy informatyczne i wspólne ramy kontroli w odniesieniu do operacyjnej odporności cyfrowej i nadzoru nad kryptoaktywami. Na podstawie rozporządzenia

DORA wyznaczono dziewiętnastu kluczowych zewnętrznych dostawców usług ICT, co doprowadziło do uruchomienia ciągłych działań w zakresie nadzoru oraz zwiększenia zdolności UE do monitorowania i ograniczania systemowego ryzyka związanego z ICT. W ramach rozporządzenia MiCA Urząd sfinalizował procedury nadzorcze dotyczące emitentów znaczących tokenów powiązanych z aktywami i znaczących tokenów będących e-pieniędzem, zbudował zdolności nadzorcze i przygotował organy krajowe do przyjmowania bardziej zharmonizowanego podejścia nadzorczego w miarę rozwoju rynków kryptoaktywów.

EUNB wzmocnił również ochronę konsumentów i wspierał proces uruchamiania przez UE nowego Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (AMLA). EUNB wdrożył rozporządzenie w sprawie płatności natychmiastowych, opublikował sprawozdanie na temat tendencji konsumenckich oraz zainicjował skoordynowane kampanie informacyjne dotyczące oszustw związanych z kryptoaktywami i finansami cyfrowymi, co odzwierciedla rosnące zaangażowanie w edukację konsumentów i nadzór nad stosowanymi wobec nich praktykami.

Ponadto EUNB pogłębił konwergencję praktyk nadzorczych we wszystkich państwach członkowskich za sprawą wzajemnych ocen, priorytetów nadzorczych, analiz porównawczych, szkoleń w zakresie nadzoru oraz zacieśnionej współpracy z partnerami unijnymi i międzynarodowymi. Działania te przyczyniły się do uzyskania spójności w wynikach nadzoru i wzmocniły pozycję UE w światowych dyskusjach na temat regulacji finansowych.